

सिमकोट गाउँउपालिका, हुम्ला

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: २

संख्या : ८

मिति: २०७५/०५/१७

भाग - २

सिमकोट गाउँउपालिकाको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र वितरण
कार्यविधि, २०७५

सिमकोट गाउँउपालिका, हुम्ला

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७५/०५/१७
राजपत्रमा प्रकाशन मिति : २०७५/०५/१७

सिमकोट गाउँपालिकाको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र विवरण कार्यविधि

२०७५

प्रस्तावना

नेपालको संविधान अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन २०७४ तथा संयुत राष्ट्र संघले पारित गरि नेपाल सरकारले हस्ताक्षर समेत गरि सकेको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी माहासन्धि २००६ Convention on the rights of persons with disabilities (CRPD) को उद्देश्य मर्म र भावना बमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचय पत्र वितरण कार्यविधि बनाउन बान्धनिय भएकोले अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन २०७४ को दफा ६१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि सिमकोट गाउँपालिकाले देहाएको ~~कार्यविधि~~ कार्यविधि जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस कार्यविधिको नाम “अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र वितरण कार्यविधि २०७५” रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गते अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

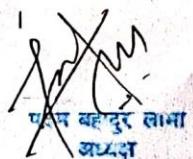
(क) “ऐन ” भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धी ऐन २०७५ सम्झानु पर्दछ ।

(ख) “नियमावली ” भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धी ऐन २०७५ अनुसार बन्ने नियमावली सम्झानु पर्दछ ।

(ग) “स्थानीय तह ” भन्नाले गाउँपालिक सम्झानु पर्दछ ।

(घ) “ वडा कार्यालय ” भन्नाले स्थानीय तहको वडा कार्यालय सम्झानु पर्दछ ।

(ङ) “समन्वय समिति ” भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धी ऐन २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५) को दफा ४२ बमोजिमको र यस कार्यविधि अनुसारको स्थानीय समन्वय समिति सम्झानु पर्दछ ।

परिज्ञानदृष्टि द २

उद्देश्य मापदण्ड

३. उद्देश्य : यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन् :

(क) विभिन्न प्रकारका अपाडगता भएका नेपाली नागरिकहरुको पहिचान गरि उनिहरूलाई सुविधामा पहुँच स्थापित गर्ने, त्यस्ता सेवा सुविधाहरुकोलागि योजना निर्माण गर्ने र स्थानीय देखि नै विभिन्न प्रकृतिका अपाडगता भएका व्यक्तिहरुको वर्गीकृत लगत रारम्भ सहज तुल्याङ्क

(ख) अपाडगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्ध ऐन र अपाडगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्ध अन्तराष्ट्रिय महासंघ २००६ (CRPD) मा नेपाल सरकारले जनाएको प्रतिवर्द्धन बमोजिम अपाडगता भएका व्यक्तिलाई प्रथामिकताको आधारमा सेवा सुविधाहरु उपलब्ध राख्न सहज बनाउने ।

(ग) अपाडगताको प्रकृति, वर्गीकरण र अवस्थाका आधारमा अपाडगता भएका व्यक्तिले पाउन सुविधा र अवसरको प्राथमिकिकरण गर्ने सहयोग गर्ने ।

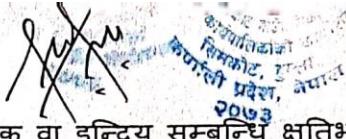
४. परिचय पत्र वितरणका मापदण्ड देहाय बमोजिम रहेका छन् : अपाडगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्ध ऐनको अनुसुचीमा प्रकृतिका आधारमा अपाडगतालाई १० (दश) प्रकारका वर्गीकरण गरिएको छ । अपाडगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्ध ऐनको अनुसुचीमा उल्लेखित गम्भिरता आधारमा गरिएको अपाडगताको वर्गीकरण गरि देहाएका चार समुहलाई पत्र वितरण गरिनेछ ।

(क) पुर्ण अशक्त अपाडगता

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई के वर्गको परिचय पत्र उपलब्ध गराइनेछ । जुनले रंगको पृष्ठभुमिमा जारी गरिनेछ ।

१. व्यक्तिको शारीरिक मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्ध प्रणालीहरुमा भएको क्षति र यसले उल्लेखित कार्यगत विचलनको अवस्था असाध्यै गम्भिर भई अरुको सहयोग लिएर पनि दैनिक जित्त संम्पादन गर्ने असाध्यै कठिन हुने व्यक्ति

२. सामान्य भन्दा सामान्य दैनिक कृयाकलापहरु पनि स्वयंम् गर्ने नसक्ने र अन्य व्यक्तिको सहयोग आवश्यक पर्ने बौद्धिक अपाडगता भएका व्यक्तिहरु तीव्र रूपमा अटिजमा प्रभावित रुपमा श्रवण दृष्टिविहिन व्यक्तिहरु

३. दुई वा सो भन्दा बढि प्रकृतिका शारीरिक मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षतिभइ सबैजसो

दैनिक कृयाकलापहरु अन्य व्यक्तिकै सहयोगमा गर्नु पर्ने अवस्थाका व्यक्तिहरु

४ निरन्तर रूपमा सहन हेरचाह (स्याहास सुसार) को आवश्यक परिरहने शारीरिक अपाङ्गता

भएका व्यक्ति वा मनो सामाजिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु

(ख) अति अशक्त अपाङ्गता

तल उल्लेखित अबस्थाका व्यक्तिहरुलाई "ख" वर्गको परिचय पत्र उपलब्ध गराइनेछ । जुन निलो रंगको पृष्ठभुमिमा जारी गरिनेछ ।

१. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षति विचलन भएतापनि निरन्तर वा अधिकांश समय सहयोगी, दोभाषे वा मानव पथप्रदर्शक आदिको सहयोगमा आफ्नो दैनिक कृयाकलापहरु लगाएत हिड्डुल र संचार गर्न कठिनाइ हुने व्यक्तिहरु ।

२. मष्टिस्क पक्षघात, मेरुदण्डमा चोटपटक वा पक्षघात, हेमोफिलिया, मांशपेशी सम्बन्धी समस्या वा विचलन लगाएत अन्य विभिन्न कारणले शरीरको ढाड, हात, गोडा, कम्मर आदिले काम गर्न नसकी दैनिक आवागमनको लागि हिवलचियर प्रयोग गर्नुपर्ने अवस्थाका व्यक्तिहरु ,

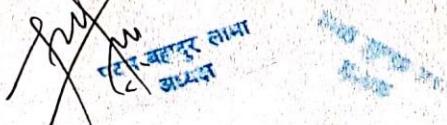
३. दुबै हात कुमदेखि वा पाखुरादेखि मुनी पुरै नचल्ने वा गुमाएका विभिन्न कारणले दुबै हात र गोडा गुमाएका वा नचल्ने कम्मरभन्दा मुनिको माग गुमाएका वा नचल्ने दुबै गोडा पुर्ण कृयाशील नभइ बैषाखीको प्रयोग गर्ने व्यक्तिहरु ,

४. दृष्टि विहिन र पूर्ण दृष्टिविहीनको परिभाषा अन्तर्गत पर्ने व्यक्तिहरु ,

५. संचारको लागि निरन्तर दोभाषे आवश्यक पर्ने पूर्ण रूपमा कान सुन्न नसक्ने (बहिरा) , दैनिक जीवनका कृयाकलापहरु स्वयं गर्ने नसक्ने सिकाई सिकाइमा समस्या भएका बौद्धिक अपाङ्गता वा अटिज्म भएका व्यक्तिहरु, निरन्तर अरुको सहयोग लिइरहनुपर्ने बहुअपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु ।

(ग) मध्यम अपाङ्गता :

तल उल्लेखित अबस्थाका व्यक्तिहरुलाई "ग" वर्गको परिचय पत्र उपलब्ध गराइनेछ । जुन पहेलो रंगको पृष्ठभुमिमा जारी गरिनेछ ।

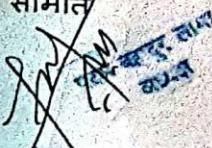
- ~~कृत्रिम अड्ग, क्यालीपर, विशेष प्रकारका जुता जस्ता सहायक सामाग्रीको प्रयोगबाट सामान्य हिड्डल लगायत दैनिक जीवनका कृयाकलापहरु स्वयं गर्न सक्ने ।~~
१. कृत्रिम अड्ग, क्यालीपर, विशेष प्रकारका जुता जस्ता सहायक सामाग्रीको प्रयोगबाट सामान्य हिड्डल लगायत दैनिक जीवनका कृयाकलापहरु स्वयं गर्न सक्ने ।
 २. विभिन्न कारणले घुडाँमुनिको अड्गमा मात्र प्रभाव परेको तर सहायक सामाग्रीको प्रयोग ; पनि सामान्य हिड्डल गर्नसक्ने ,
 ३. कुम वा पाखुरा भन्दा मुनी एक हात गुमाएका वा हात नचल्ने वा हातले गर्ने काम गर्न नसक्ने ,
 ४. दुबै हातको हत्केताभन्दा मुनिका कम्तिमा बूढि औला गुमाएका ,
 - ५ . दुबै गोडाको कुर्कुचा भन्दा मुनिको भाग नभएका तर सामान्य हिड्डल गर्न सक्ने ,
 ६. मेरुदण्डमा समस्या भइ ढाड कुप्रिएको ,
 ७. सिकाइमा ढिलाइ भएका दैनिक कृयाकलाप स्वयं गर्न सक्ने बौद्धिक अपाङ्गता र अटिज्ञ भएका व्यक्तिहरु ,
 ८. श्रवणयन्त्रको प्रयोगबाट वा ठुलो आवाज मात्र सुन्नसक्ने सुस्तसक्ने सुस्तश्वरण व्यक्तिहरु
 ९. शल्यकृयाबाट स्वरयन्त्र झिकि घाँटीको नलीबाट मात्र बोल्नुपर्ने अवस्था भएका व्यक्तिहरु,
 - १०.ओठ तालु फाटेको कारण बोली अस्पष्ट भएका व्यक्तिहरु ,
 - ११.बोल्दा अडिकने, शब्द वा अक्षर दोहोर्याउने समस्या तीव्र भएका भक्तिके व्यक्तिहरु,
 - १२.तीन फिट भन्दा मुनिका होचापुङ्का व्यक्तिहरु ,
 १३. चस्मा र श्रवणयन्त्र दुबै प्रयोग गर्ने श्रवणदृष्टिविहिन व्यक्तिहरु, लेन्स वा म्याग्रिफायरको प्रयोगबाट मात्र पढ्न सक्ने न्युन दृष्टियुक्त व्यक्तिहरु ,

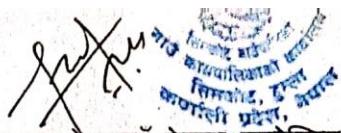
(घ) मध्यम अपाङ्गता :

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई "घ" वर्गको परिचय पत्र उपलब्ध गराइनेछ । जुन तरीको रूपमा जारी गरिनेछ ।

१. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धि सामान्य विचलन भएका तर दैनिक जीवनका कृयाकलापहरु स्वयम सम्पादन गर्नसक्ने
२. हात वा खुटा केहि छोटो भएका, एक हातले हत्केला भन्दा मुनी नचल्ने वा गुमाएका, एक हातले हत्केलाभन्दा मुनिका कम्तिमा बुढि औला र चोर औला भएका व्यक्तिहरु ,
३. ठुलो अक्षर पढ्न सक्ने न्युन दृष्टियुक्त व्यक्तिहरु,
४. दुबै गोडाका सबै औलाका भागहरु नभएका ,
- ५ . श्रवण यन्त्र लगाई ठुलो आवाज सुन्ने तर बोली स्पष्ट भएका सुस्त श्रवण व्यक्तिहरु .

परिचय पत्र ढाँचा र समन्वय समिति

५. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको परिचय पत्रको ढाँचौ देहाय बमोजिम हुनेछ ।

परिचय पत्र बहाक व्यक्तिको व्यक्तिगत विवरण स्पष्ट हुने गरि नागरिकताको प्रमाण पत्रको ढाँचामा यस कार्यविधिको अनुसुची २ बमोजिम एकापट्टि नेपाली भाषामा र अर्कापट्टि अंग्रेजी भाषामा लेखेको माथि ४ मा उल्लेखित मापदण्ड अनुसार एक पृष्ठको परिचय पत्र गम्भीर्यता आधारमा गरिएका चार वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई चार फरक रङ्गमा उपलब्ध गराइनेछ ।

६. समन्वय समिति सम्बन्ध व्यवस्था बमोजिम हुनेछ ।

(१) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्ध ऐन २०७४ को दफा ४२ अनुसार अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण गर्ने समेत कार्यकालागि गाउँपालिका देहाय बमोजिमको स्थानीय समन्वय समिति रहनेछ :-

(क) गाउँपालिका उपाध्यक्ष संयोजक

(ख) गाउँपालिका महिला सदस्य मध्यबाट गाउँपालिकाले तोकेको

महिला सदस्य

(ग) गाउँपालिका भित्रका माध्यामिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक वा श्रोत व्यक्ति मध्यबाट

गाउँपालिको अध्यक्षले तोकेको व्यक्ति सदस्य

(घ) गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्षले तोकेको स्थानीय स्वास्थ्य चौकी वा अस्पतालको चिकात्सक सदस्य

(ङ) स्थानीय प्रहरी कार्यालयको प्रमुख सदस्य

(च) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको हक हित र संरक्षणको क्षेत्रमा स्थानीय स्तरमा कार्यरत संघ संस्थाहरु मध्यबाट गाउँपालिकाको अध्यक्षले मनोनित गरेको संस्थाको प्रतिनिधि सदस्य

सदस्य

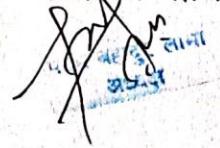
(छ) गाउँपालिका भित्रका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु मध्यबाट समन्वय समितिले मनोनयन

गरेको एक जना महिला सदस्य सहित तीन जना सदस्य

(ज) नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका स्थानीय स्तरमा रहेका सम्बन्धित विषय हर्ने कार्यालयको कार्यालयको कार्यालय प्रमुख सदस्य

(झ) गाउँपालिकाको उपाध्यक्षले तोकेको गाउँपालिकाको कर्मचारी सदस्य

(२) स्थानीय समन्वय समितिले अपाङ्गता परिचय पत्र वितरणका लागि सिफारीस गर्ने कामका साथै ऐनको दफा ४३ को (च) बमोजिम परिचय पत्र सम्बन्धित कानुनी संरचनागत तथा अन्य सुधार गर्नु पर्ने विषयमा प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय लगाएत सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाउनु पर्दछ ।

परिचय पत्र वितरण

७. परिचय पत्र वितरण प्रकृया देहाए बमोजिम हुनेछ ।

(क) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको स्थानीय तहको वडा कार्यालयमा अपाङ्गता भएका व्यक्ति स्वयं निजका अभिभावक वा संरक्षकले अनुसुचि १ बमोजिमको परिचय पत्र प्राप्तिका लागि सबै पुष्टाङ्ग गर्ने कागजातहरु २ प्रति समावेश गरि निवेदन ३ पर्नेछ ।

(ख) दरखास्तमा आफ्नो नाम स्थायी ठेगाना उमेर अपाङ्गता खुलेका लिखित प्रमाणित १ पासपोट साइजको (सम्भव भएसम्म अपाङ्गता देखिने गरि खिचिएको) फोटो असक्तको गम्भीर्यता अवस्था र शरिरका अंगहरूले गर्ने काममा आएको समस्या वा दैनिक कृयाकल सिमितताहरूको विवरण संलग्न हुनुपर्नेट छ । यस प्रयोजनको लागि जन्मदर्ता प्रमाण पत्र २ नागरिकताको प्रमाण पत्र वा जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा वा शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्र ३ व मतदाता परिचय पत्र वा अपाङ्गताको आधारमा कुनै जागिर गरिरहेका भए नियुक्ति पत्र ४ संस्थाले दिएको प्रमाण वा जि. प्र.का.मा दर्ता भएका अपाङ्गता सम्बन्धित कार्य गर्ने संघर गरेको सिफारिस मध्ये कुनै एक वा यस्तै बिवाश्य हुन सक्ने आधार दिने अन्य प्रमाणित लिखितलाङ्ग आधार मानिनेछ ।

(ग) रित पुगी आएका निवेदनमा वडा कार्यालयले निवेदन प्राप्त भएको मितिले बढीमा तिनि भित्र निवेदनको पेश गरेको कागजातहरूको एक प्रति कार्यालयमा राखि वडा कार्यालयको दि सहित एक प्रति गाउँपालिकामा पठाउनु पर्नेछ ।

(घ) सम्बन्धित व्यक्तिले पेश गरेको निवेदन उपर कुनै कागजात वा प्रमाण नपुगी परिचय लागि सिफारिस गर्न उपयुक्त नदेखिएमा सो व्यहोरा निवेदकलाङ्ग ३ दिन भित्रमा जानकारी पर्दछ ।

(ङ) वडा कार्यालयले सिफारिस गर्न नसकिने भनी दिएको जानकारी निवेदनलाङ्ग चित जब्तु सूचना पाएको १५ दिन भित्रमा सम्बन्धित स्थानीय तह समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

(च) यसरी प्राप्त भएको निवेदन समेत समावेश राखि स्थानीय समन्वय समितिको वैठकमा गर्नु पर्दछ । निवेदकले पेश गरेको कागजात र अन्य सम्भाव्य तथ्य प्रमाणका आधारमा ३ परिचय पत्र वितरण गरी त्यसको जानकारी निवेदन तथा वडा कार्यालयलाङ्ग समेत दिनु पर्नेछ ।

(छ) परिचयपत्रका लागि सिफारिस गर्ने कठिनाई परेमा बडा कार्यालयले चिकित्सक । विशेषज्ञ वा अपाङ्गता भएका व्यक्तिका संस्थाका प्रतिनिधिसंग राय परामर्श लिन सक्नेछ ।

(ज) सामान्यतया अपाङ्गता भएका व्यक्ति स्वयंले आफ्नो परिचय पत्र बुझिलिनु पर्दछ अति अशक्त अपाङ्गता भएको कारणले परिचय पत्र बुझिलिन आउन नसक्ने भएमा बडा कार्यालयको सिफारिसमा परिवारको सदस्य, संरक्षक वा निजको बसोबास गर्ने स्थानीय निकायका पदाधिकारीले निजलाई बुझाउने गरि बुझिलिनु सक्नेछन् ।

(झ) परिचय पत्र^१ प्राप्त व्यक्तिहरूले वर्गीकृत लगत स्थानीय तहले कम्प्युटराइज गरी आफ्नो कार्यालयमा राखी चौमासिक रूपमा प्रदेश र संघको सम्बन्धित मन्त्रालयमा जानकारी गराउनु पर्दछ ।

(ञ) समन्वय समितिले परिचय पत्र दिन भनि ठहर गरेका व्यक्तिलाई स्थानीय तहको कार्यालयले अनुसूचि २ बमोजिम परिचय पत्र (अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई) निशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(ट) परिचय पत्रमा गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको हस्ताक्षर हुनेछ। प्रचलित कानुनको अधिनमा रही अन्य अधिकृत कर्मचारीलाई समेत अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(ठ) प्रत्यक्ष रूपमा देखिने वा अवलोकन गर्ने शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षतिको हकमा परिचय पत्र प्रदान गर्ने अधिकारीले अवलोकन गरी तत्काल उपयुक्त परिचय पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

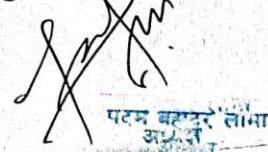
(ड) प्रत्यक्ष रूपमा नदेखिने वा अवलोकन गर्ने नसकिने शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षति भएका वा प्रष्ट रूपमा छुट्टाउन समस्या भएका अपाङ्गता भएका व्यक्तिका हकमा समन्वय समितिमा पेश गरी समितिको सिफारिसका आधारमा परिचय पत्र वितरण गर्नु पर्नेछ ।

८. अन्य स्थानीय तहबाट परिचयपत्र वितरण गर्ने :

स्थानीय ठेगानामा बसोबास नभएका र विभिन्न अवरोध तथा शारीरिक वा मानसिक अवस्थाको गम्भीर्यताको कारण आफ्नो स्थायी बसोबास भएको जिल्लामा गई अपाङ्गता परिचय पत्र प्राप्त गर्न असमर्थन व्यक्तिहरूका लागि निजको स्थायी बसोबास भएको सम्बन्धित स्थानीय तहबाट परिचय पत्र नलिएको सुनिश्चित भएमा दफा ५ को प्रकृया पुरा गरी परिचय पत्र प्रदान गरेर सम्बन्धित स्थानीय तहलाई जानकारी गराउन सकिनेछ ।

९. प्रतिलिपि सम्बन्ध व्यवस्था :

(१) परिचय पत्र हराइ नासिय वा बिगिइ परिचय पत्रको प्रतिलिपि लिनु पर्ने भएका आफ्नो स्थायी ठेगाना भएको स्थानीय तहको बडा कार्यालयमा यथार्थ विवरण र कारण खुलाई सिफारिसका लागि निवेदन दिनु पर्दछ ।

(२) वडा कार्यालयले सबै व्यहोरा बुद्धि निबेदनको माग मनासिक देखिएमा परिचय पत्रको प्रतिलिपी उपलब्ध गराउन प्राप्त निवेदन अन्य कागजातको प्रतिलिपी वडा कार्यालयमा राख्न निवेदकले पेश गरेको सक्कल कागजात सहित सिफारिस गरी गाउँपालिका स्थानीइ तहमा फर्दछ ।

(३) स्थानीय तहले सिफारिस सहित प्राप्त भएको निवेदन अपाङ्गताको प्रकृति अनुसार सोङ्ग स्थानीय समन्वय समितिमा पेश गरी समितिको निर्णय अनुसार अपाङ्गता परिचय पत्रको प्रतिलिपी निशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(४) प्रतिलिपीका लागि प्राप्त भएको निवेदनका विषयमा सो परिचय पत्र बाहक व्यक्तिले पहिले प्राप्त गरेको परिचय पत्रमा हेरफेर गर्नु पर्ने देखिएमा स्थानीय सिफारिस समितिमा पेश गरी समितिबाट प्राप्त निर्देशन अनुसार गर्नु पर्दछ ।

१०. यस कार्यविधिको प्रतिकुल कार्य भएमा प्रचलित कानुनमा व्यवस्था भए बमोजिम सजाय हुनेछ ।

११. अभिलेख सम्बन्धित व्यवस्था :

(१) सम्बन्धित वडा कार्यालयले आफ्नो क्षेत्रमा भएका कुल अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु मध्ये परिचिय पत्र पाएका व्यक्तिहरुको अपाङ्गताको प्रकृति र गम्भीर्यता लगाएत अन्य आवश्यक विवरण खुल्ने गरि नियमित रूपमा अध्यावधिक गरि त्यत्त चौमासिक विवरण तयारी गरी नियमित रूपमा आफ्नो गाउँपालिकामा तथा जिल्ला समन्वय समितिलाई समेत पठाउनु पर्दछ ।

(२) स्थानीय तहले परिचय पत्र विवरण गने पछि यसको जानकारी परिचय पत्र प्राप्त गर्ने व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको वडा कार्यालयलाई दिनु पर्दछ ।

(३) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेका कुल अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु तथा अपाङ्गता परिचय पत्र पाएका व्यक्तिहरुको अभिलेख राखि त्यसको चौमासिक प्रतिवेदन प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय र संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

पट
बहादुर लाभा
अधिकारी

परिच्छेद ५

विविध

१२. विविध :

- (१) सबै स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र रहेका विकट तथा दुर्गम गाउँहरूमा रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूकालागि अपाङ्ग परिचय पत्र लगाएतका सेवा सरल तरिकाले उपलब्ध गराउन कम्तिमा बर्षको एक पटक ती ठाउँहरूमा परिचय पत्र वितरण सम्बन्धित घुम्ति शिविर संचालन गर्नु पर्दछ ।
- (२) यो कार्यविधि लागु हुन अगाडी प्राप्त गरेको अपाङ्गता परिचय पत्र सम्बन्धित गाउँपालिकामा बुझाई यो कार्यविधि जारी भएको मितिले १ वर्ष भित्रमा यस कार्यविधि बमोजिम परिचय पत्र लिनुपर्नेछ । यस अधि जारी भएका परिचय पत्र एक वर्ष पछि स्वतः मान्य हुने छैन ।
- (३) यस कार्यविधि भएको प्रावधान अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धित ऐन र अन्य प्रचलित कानुनसंग बाझिएको हदसम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ५
- (४) अपाङ्ग परिचाय पत्र वितरण सम्बन्धमा यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएको विषयमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धित ऐन र अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।
- (५) अपाङ्ग परिचय पत्र वितरण निर्देशिका, २०६५ बमोजिम भए गरेका काम कारवाही यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।
- (६) अपाङ्ग परिचय पत्र वितरण निर्देशिका, २०६५ खारेज गरिएको छ ।

दस बहादुर लोभा
गवर्नर

अनुसूची १

अपाइगता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र पाउनको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

फोटो

श्री कार्यालय प्रमुख ज्यु
मार्फत

.....गाउपालिका

विषय : अपाइगता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र पाउँ ।

महोदय,

म अपाइगता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र पाउन योग्य भएकोले निम्न लिखित विवरण यस्तै परिचयपत्र पाउन यो निवेदन पेश गरेको छु । मैले पेश गरेको विवरण ठिक सौंचो छ.झुट्टा ठहरेमा प्रचलित कानुन बमोजिमको सजाय मन्जुर छु ।

१. नाम थर उमेर तिङ्ग.....

२. प्रदेश:.....

३. ठेगाना :.....

(क) स्थायी ठेगाना:..... पालिका, वडा नं टोल

(ख) अस्थायी ठेगाना:..... पालिका, वडा नं टोल

(ग) सम्पर्क टेलिफोन वा मोबाइल नं.....

४. संरक्षक अभिभावकको नाम थर निवेदनको नाता

५. संरक्षक अभिभावकको टेलिफोन वा मोबाइल नं

६. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकरण अनुसार अपाइगताको प्रकार

७. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकरण अनुसार अशक्तताको आधारमा अपाइगताको प्रकार

८. शरीरको अंग संरचना प्रणालीमा आएको क्षतिको विवरण

९. क्षति भएपछि दैनिक कृयाकलापमा आएको अवरोध वा सिमितताको विवरण

१०. अपाइगताको कारण उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस्

(क) रोगको दिर्घ असर (ख) दर्घटना ग जन्मजात

(घ) सशस्त्र ददन्द (ड) वंशानुगत कारण च अन्य

(Signature)
११. सहायक सामाग्री प्रयोग गर्नु पर्ने आवश्यकता भएको वा नभएको : उपयुक्त स्थानमा चिनो
लगाउनुहोस्

(क) भएको (ख) नभएको

१२. आवश्यकता भएको भए कस्तो प्रकारको सहायक सामाग्रीको प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ

.....
१३. सहायक सामाग्री प्रयोग गर्ने गरेको / नगरेको (उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस)

(क) गर्ने गरेको (ख) गर्ने नगरेको

१४. सहायक सामाग्री प्रयोग गर्ने गरेको भए सामाग्रीको नाम

१५. अन्य व्यक्तिको सहयोग विना आफ्ना कस्ता कस्ता दैनिक कार्य गर्न सक्नुहुन्छ ।

क)..... ख)..... ग).....

घ)..... ङ)..... च).....

१६. अन्य व्यक्तिको सहयोग लिनुहुन्छ भने कुन कुन कामको लागि लिनु हुन्छ ।

क)..... ख)..... ग).....

घ)..... ङ)..... च).....

१७. पछिल्लो शैक्षिक योग्यता प्राथमिकता तह

क) निम्न माध्यमिक तह (ख) माध्यमिक तह (ग) उच्च माध्यमिक तह (घ) स्नातक तह (ङ)

स्नाकोत्तर तह (च) विद्यावारीधि

१८. कुनै तालिम प्राप्त गर्नु भएको भए मुख्य तालिमहरूको नाम लेखुहोस्

१९. हालको पेशा:

क) अध्यायन (ख) कृषि व्यवसाय (ग) स्वरोजगार (घ) अध्ययन

ङ) सरकारी सेवा (च) निजी क्षेत्रमा सेवा (ज) कैहि नगरेको (झ) अन्य

(Signature)
निवेदक

नाम थर.....

हस्ताक्षर.....

मिति.....

अनुसूची २

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्रको ढाँचा
निशाना छाप नेपाल सरकार

परिचयपत्र नम्बर :

परिचय पत्रको प्रकार :

अपाङ्गता परिचय पत्र

फोटो

- १) नाम, थर :
- २) ठेगाना: प्रदेश जिल्ला स्थानीय तह
- ३) जन्ममिति: ४) नागरीकता नम्बर :
- ५) लिङ्ग: ६) रक्त समुह:
- ७) अपाङ्गताको किसिम: प्रकृतिको आधारमा गन्धिभरता
- ८) बाबु/आमा वा संरक्षकको नाम, थर
- ९) परिचय पत्र वाहकको दस्तखत :
- १०) परिचय पत्र प्रमाणित गर्ने

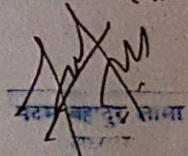
नाम, थर

हस्ताक्षर

पद

मिति

"यो परिचय पत्र कसैले पाएमा नजिको प्रहरी कार्यालय वा स्थानीय निकायमा बुझाइदैनुँ"

Annex 2
Disability Identity Card Format

The Government of Nepal
Stamp

.....
ID Card Number :

ID Card Type :

Photo

Disability Identity Card

- 1) Full Name of Person :
 - 2) Address: Province District Local Level
 - 3) Date of Birth 4) Citizenship Number:
 - 5) Sex: 6) Blood Group
 - 7) Types of Disability : On the basis of nature On the basis of Severity
 - 8) Father Name/ Mother Name or Guardian
 - 9) Signature of ID card Holders.....
 - 10) Approved by
- Name
Signature.....
Designation.....
Date
- "if somebody finds this ID card, please deposit this in the nearby police station or municipality office"

दम अनुदान लाभ
अट्टक

प्रधान प्रधान प्रधान

अनुसूची ३

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको कार्यालयमा राखिने अभिलेखको ढाँचा

क्रस संख्या:

अपाङ्गता परिचयपत्र नम्बर: परिचय पत्रको प्रकार

१) नाम, थर:

२) ठेगाना (स्थायी) प्रदेश: जिल्ला: स्थानीय तह: वडा:

३) ठेगाना (अस्थाइ) प्रदेश: जिल्ला: स्थानीय तह: वडा

४) जन्म मिति : ५) नागरिकता नम्बर:

६) रक्त समुह ७) विवाहित / अविवाहित:

८) बाबु आम वा संरक्षकको नाम, थर :

९) ठेगाना: प्रदेश..... जिल्ला..... स्थानीय तह..... वडा....

१०) अपाङ्गता भएको व्यक्तिसंगको नाता:

११) पछिल्लो शैक्षिक योग्यता :

१२) अध्ययनरत विद्यालय वा कलेज: अध्ययन नगरेको पढाइ सकेको

१३) पेशा:

१४) अपाङ्गताको किसिम:

क) अपाङ्गताको प्रकृतिको आधार.....

ख) अपाङ्गताको गम्भिरताको आधारमा.....

१५) कस्ता दैनिक कृयाकलाप गर्ने सकिन्छ ?

१६) कस्ता दैनिक कृयाकलापहरु गर्ने सकिदैन ?

१७) सहायक सामाग्री आवश्यक पर्ने नपर्ने

आवश्यक पर्ने भए के.....

१८) हाल सहायक सामाग्री पाएको नपाएको

१९) परिचय पत्र वाहकले प्राप्त गरेको अन्य सेवा, सुविधा

२०) परिचय पत्र वाहकलाई आवश्यक परेका अन्य सेवा सुवाधाहरु

२१) सेवा सुविधा प्रदान गर्ने निकाय

२२ अन्य

प्रमाणित गर्ने अधिकारीको

दस्तखत:

नाम थर:

पद:

कार्यालय:

मिति:

